

汉世小词典

Ĉina-Esperanta Vortaro

知识出版社

汉世小词典

北京市世界语协会
《汉世小词典》编写组 编

Cina-Esperanta Vortaro
Kompilinto: la Pekina Esperanto-Asocio
Eldoninto: la Eldonejo "Scioj"

汉世小词典

北京市世界语协会《汉世小词典》编写组编

知识出版社出版

(北京安定门外外馆东街甲1号)

新华书店北京发行所发行

机械工业出版社印刷厂印刷

开本787×1092 1/44 印张6¹/₃₂ 字数276千字

1983年1月第1版 1983年1月第1次印刷

印数: 1—23,000

书号: 17214·28 定价: 1.60元

前 言

近年来，各地学习世界语的人数日益增多，他们迫切需要一批世界语工具书。为适应初学者的需要，我们编写了这本《汉世小词典》。

本词典以国外出版的三千五百个《世界语常用词汇》为基础编写的，并作了必要的删改和补充，使之切合我国的生活习惯和语言习惯。本词典共收集一万四千余词条，都是最基本、最常用的词汇。

使用本词典时，务请注意两种语言的异同点，注意词的多义性，选择最合适的对应词，切勿机械套用。

本词典附有《中国历代纪年表》、《世界各国、地区、首都（或首府）及货币名称表》、《化学元素表》、《中国各民族名称》和《世界语相关词表》，以便读者查找。

鉴于水平有限，兼之时间仓促，缺乏经验，错误和缺点实属难免，望读者批评指正。

北京市世界语协会《汉世小词典》编写组

一九八二年六月

目 录

前言

汉语拼音音节索引 I—XVII

词典正文 1—348

附 录:

中国历代纪年表 349

世界各国、地区、首都（或首府）及货币

名称表 354

化学元素表 375

中国各民族名称 380

世界语相关词表 383

ā

阿訇 **ahong** imamo
阿司匹林 **asipilin** aspirino

āi

哀愁 **aichou** malĝojo; mal-
gajo
哀悼 **aidao** funebro; kondol-
lenco
哀歌 **aige** elegio; funebra
kanto
哀号 **aihao** priplori; lamenti
哀鸣 **aiming** plorkrii
哀求 **aiqiu** petegi
哀叹 **aitan** vesperi; vei
哀乐 **aiyue** funebra muziko
挨次 **aici** laŭvice; unu post
alia
接近 **aijin** proksimiĝi
唉 **ai** ve

ái

癌 **ai** kancero
癌细胞 **aixibao** kancera ĉelo

ǎi

矮的 **aide** malalta

矮子 **aizi** malaltulo; pigmeo;
nano

ài

爱 **ai** ami
爱国者 **aiguo**zhe patrioto
爱国主义 **aiguo**zhuyi patrio-
tismo
爱好 **aihao** ŝatokupo; intereso
爱好者 **aihao**zhe amanto;
amatoro
爱护 **aihu** bone zorgi; am-
zorgi
爱克斯光机 **aikesi**guangji
X-radia aparato
爱慕 **aimu** adori; admiri
爱情 **aiqing** amo
爱人 **airen** edz(in)o; amat-
(in)o
爱惜 **aixi** domaĝi
碍事 **aishi** ĝeni; malhelpi

ān

安静 **anjing** kviete; trankvile;
senbrue; pace
安理会 **Anlihui** Sekureca
Konsilantaro de UNO
安宁的 **anningde** trankvila;
kviete; paca

安排 **anpai** arangi
 安培表 **anpeibiao** ampermetro
 安全的 **anquande** sekura; sendangera
 安适 **anshi** komforto
 安慰 **anwei** konsoli
 安息 **anxi** ripozi; dormi trankvile
 安心 **anxin** trankvile
 安逸的 **anyide** komforta
 安营扎寨 **anying-zhazhai** tendumi; kampadi
 安葬 **anzang** entombigi
 安置 **anzhi** arangi
 安装 **anzhuang** munti; instali
 桉树 **anshu** eŭkalipto
 氨水 **anshui** amoniaka akvo
 鹌鹑 **anchun** koturno
 鞍子 **anzi** selo

àn

岸 **an** bordo
 按 **an** premi
 按扣 **ankou** prembutono
 按劳分配 **an lao fenpei** al ĉiu laŭ lia laboro
 按摩 **anmo** masaĝo

按钮 **anniu** prembutono
 按期 **anqi** akurate
 按时 **anshi** akurate; ĝustatempe
 按需分配 **an xu fenpei** al ĉiu laŭ lia bezono
 按语 **anyu** noto
 案件 **anjian** kazo
 案卷 **anjuan** arkivo
 暗地里 **andili** kaŝe; sekrete
 暗害 **anhai** insidi; kaŝe mortigi
 暗号 **anhao** sekreta signalo (signo)
 暗盒 **anhe** kaseto
 暗河 **anhe** subtera rivero
 暗礁 **anjiao** rifo
 暗杀 **ansha** kaŝe mortigi; murdi
 暗示 **anshi** aludi; sugesti; duondiri
 暗室 **anshi** kamero
 暗算 **ansuan** insidi
 暗探 **antan** detektivo; spiono
 暗箱 **anxiang** kamero
 暗笑 **anxiao** subridi
 暗影 **anying** ombro

āng

肮脏的 **angzangde** malpura

áng

昂贵的 **angguide** kara; multekosta

àng

盎司 **angsi** unco

āo

凹面镜 **aomianjing** konkava
spiegulo

凹透镜 **aotoujing** konkava
lenso

凹陷 **aoxian** kaviĝi

áo

遨游 **aoyou** vojaĝi

熬 **ao** dekokti

熬夜 **aoye** maldormi

翱翔 **aoxiang** ŝvebi

ào

傲慢 **aoman** arogante

傲视 **aoshi** fiere rigardi

奥林匹克运动会 **Aolinpike**

Yundonghui Olimpikoj

奥妙 **aomiao** mistero;

sekreto

懊悔 **aohui** penti; bedaŭri

懊丧 **aosang** deprimiĝi

bā

八 **ba** ok

八角 **bajiao** ilicio

八开 **bakai** oktavo

八路军 **Balujun** la Okavoja
Armeo

八月 **bayue** aŭgusto

巴黎公社 **Bali Gongshe**
Pariza Komunumo

巴儿狗 **bargou** mopso

芭蕾舞 **baleiwu** baleto

疤 **ba** cikatro

bá

拔河 **bahe** ŝnurtirado

跋涉 **bashe** vadi

bǎ

把柄 **babing** tenilo

把持 **bachi** monopoli; regi

把手 **bashou** anso; tenilo

把握 **bawo** certeco

把握 **bawo** kapti; teni

把戏 **baxi** akrobataĵo; ĵongla-
ĵo; artifiko

靶子 **bazi** celtabulo; celdisko

bà

爸爸 **baba** paĉjo; patro

罢工 **bagong** striko

罢课 **bake** studenta striko

罢免 **bamian** eksigi

霸权 **baquan** hegemonio

霸权主义 **baquanzhuyi** hege
moniismo

霸占 **bazhan** perforte okupi

bái

白菜 **baicai** brasiko

白痴 **baichi** idioto

白癜风 **baidianfeng** vitiligo

白垩 **bai'e** kreto

白矾 **baifan** aluno

白费 **baifei** vane

白金 **baijin** plateno

白兰地 **bailandi** brando

白面 **baimian** faruno

白描 **baimiao** linia desegnado

白内障 **baineizhang** katarak-
to

白热 **baire** ardi

白色的 **baisede** blanka

白薯 **baishu** batato

白糖 **baitang** blanka sukero

白天 **baitian** tago

白铁皮 **baitiepi** ferlado

白眼 **baiyan** flankrigardo

白杨 **baiyang** poplo

白蚁 **baiyi** termito

白银 **baiyin** argento

bǎi

百 **bai** cent

百分比 **baifenbi** procento

百分的 **baifende** centuma;
centezimala

百合花 **baihehua** lilio

百货商店 **baihuo shangdian**
magazeno; ĉiovendejo

百科全书 **baike quanshu** en-
ciklopedio

百灵鸟 **bailingniao** alaŭdo

百年 **bainian** jarcento

百万 **baiwan** miliono

百万富翁 **baiwan fuweng** mi-
lionulo

百叶窗 **baiyechuang** ĵaluzio;
persieno

柏树 **baishu** cipreso

柏油 **baiyou** peĉo; asfalto;
bitumo

摆 **bai** pendolo
 摆动 **baidong** pendoli; skuigi;
 svingiĝi; balanciĝi
 摆渡 **baidu** prami
 摆脱 **baituo** elturni sin; elturniĝi; liberiĝi
 摆钟 **baizhong** pendolhorloĝo

bài

败 **bai** malvenki
 败坏 **baihuai** korupti; malbonigi
 败局 **baiju** perdita ludo
 败露 **bailu** malkaŝiĝi
 败落 **bailuo** dekadenci
 败退 **baitui** retiriĝo en malvenko
 拜倒 **baidao** adori
 拜会 **baihui** viziti
 拜物教 **baiwujiào** fetiĉismo

bān

班 **ban** grupo; skipo; teamo
 班 **ban** subplotono
 班车 **banche** regula buso
 班房 **banfang** karcero
 班级 **banji** klaso

颁布 **banbu** proklami; publikigi
 斑点 **bandian** makulo
 斑马 **banma** zebro
 搬动 **bandong** movi
 搬家 **banjia** transloĝiĝi
 搬运 **banyun** transporti

bǎn

板 **ban** plato; tabulo
 板凳 **bandeng** ligna benko
 板栗 **banli** kaŝtano
 板条 **bantiao** lato
 板油 **banyou** lardo
 版本 **banben** eldono
 版画 **banhua** lignogravuraĵo; ksilografajo
 版权 **banquan** kopirajto
 版式 **banshi** formato
 版税 **banshui** tantiemo
 版图 **bantu** teritorio

bàn

办法 **banfa** metodo
 办公室 **bangongshi** kabineto; oficejo
 办理 **banli** fari; trakti; aranĝi
 半岛 **bandao** duoninsulo

半导体 **bandaoti** duonkon-
duktanto

半封建的 **banfengjiande** du-
onfeŭda

半浮雕 **banfudiao** bareliefo

半官方的 **banguanfangde**
duonoficiala

半径 **banjing** radiuso

半身像 **banshenxiang** busto

半天 **bantian** duontago

半透明的 **bantoumingde** dia-
fana

半途而废 **bantu er fei** halti
duonvoje

半无产阶级 **banwuchanjieji**
duonproletaro

半夜 **banye** noktomezo

半殖民地的 **banzhimindide**
duonkolonia

扮演 **banyan** ludi

伴奏 **banzou** akompani

绊 **ban** stumbli

绊倒 **bandao** falpuŝigi

绊脚石 **banjiaoshi** obstaklo

bāng

帮会 **banghui** sekreta societo

帮凶 **bangxiong** kunkrimulo

帮助 **bangzhu** helpo

bàng

棒 **bang** bastono

棒球 **bangqiu** basbalo

bǎo

包 **bao** paki

包袱 **baofu** pakuma tolo

包袱 **baofu** balasto

包裹 **baoguo** pako

包含 **baohan** konsisti; enkal-
kuli; enteni; enhavi

包括 **baokuo** inkluzivi

包围 **baowei** sieĝi; ĉirkaŭi

包扎 **baoza** vindi; pansi; ĉir-
kaŭvolvi; bandagi

孢子 **baozi** sporo

胞衣 **baoyi** placento

báo

雹子 **baozi** hajlo

bǎo

宝贵的 **baoguide** kara; valora

宝库 **baoku** trezorejo

宝石 **baoshi** juvelo; gemo;
juvelŝtono

宝石商 **baoshishang** juvelisto

宝塔 **baota** pagodo
 宝藏 **baozang** trezoro
 宝座 **baozuo** trono
 饱的 **baode** sata
 饱和 **baohé** saturi
 保安队 **baó'andui** packonserva
 trupo
 保镖 **baobiao** kapogardisto;
 korpogardisto
 保持 **baochi** teni
 保存 **baocun** teni; konservi
 保护 **baohu** protekti; pa-
 troni; ŝirmi; gardi
 保护区 **baohuqu** rezervejo
 保留 **baoliu** rezervi
 保密 **baomi** teni sekreton
 保姆 **baomu** vartistino; in-
 fanistino
 保人 **baoren** garantianto
 保释 **baoshi** liberigi kaŭcie
 保守的 **baoshoude** konserva-
 tiva
 保卫 **baowei** gardi; defendi
 保险 **baoxian** asekuri
 保险单 **baoxiandan** asekuro;
 poliso
 保养 **baoyang** bonteni; kon-
 servi kaj ripari

保证 **baozheng** garantii; cer-
 tigi
 保证金 **baozhengjin** garan-
 tiaĵo; kaŭcio
 保证人 **baozhengren** garan-
 tianto
 堡垒 **baolei** bastiono; forti-
 kaĵo

bào

报仇 **baochou** venĝi
 报酬 **baochou** rekompenco
 报答 **baoda** repagi
 报道 **baodao** raporti
 报复 **baofu** venĝi; repagi
 报告 **baogao** raporto
 报界 **baojie** gazetaro
 报警 **baojing** alarmi
 报刊 **baokan** gazetaro
 报名 **baoming** sin anonci
 报幕员 **baomuyuan** anoncisto
 报喜 **baoxi** anonci bonajn
 novaĵojn
 报纸 **baozhi** ĵurnalo
 刨 **bao** raboti
 刨花 **baohua** rabotaĵo
 刨子 **baozi** rabotilo
 抱负 **baofu** ambicio

抱愧 **baokui** senti honton
 抱歉 **baoqian** bedaŭri
 抱屈 **baoqu** senti sin mal-
 juste traktata
 抱养 **baoyang** adopti
 抱怨 **baoyuan** grumbli; plen-
 di
 豹子 **baozi** leopardo
 暴动 **baodong** ribeli
 暴发户 **baofahu** elsaltulo;
 parvenuto
 暴风 **baofeng** uragano; ŝtor-
 mo
 暴风雪 **baofengxue** neĝoŝtor-
 mo; blizardo
 暴风雨 **baofengyu** tempesto;
 ŝtormo
 曝光 **baoguang** eksponi
 曝光表 **baoguangbiao** eks-
 ponmetro
 暴君 **baojun** tirano; despoto
 暴力 **baoli** perforto
 暴利 **baoli** profitego
 暴露 **baolu** malkaŝi; malkovri
 暴乱 **baoluan** tumulto; ribelo
 暴怒的 **baonude** furioza
 暴徒 **baotu** barbaro
 暴行 **baoxing** barbaraĵo; per-

fortaĵo
 暴雨 **baoyu** pluvtorento
 暴躁的 **baozaode** eksplodema
 暴政 **baozheng** teroro; tira-
 nismo; despotismo
 暴卒 **baozu** subita morto
 爆发 **baofa** eksplodi
 爆裂 **baolie** krevi
 爆炸 **baozha** eksplodi
 爆炸物 **baozhawu** eksplodaĵo
 爆竹 **baozhu** petardo; fajraĵo

bēi

杯子 **beizi** glaso; taso
 卑鄙的 **beibide** malnobla
 背包 **beibao** tornistro
 背袋 **beidai** dorssako
 悲哀 **bei'ai** malĝoji
 悲惨的 **beicande** tragedia;
 tragika; mizera
 悲愤 **beifen** malĝojo kaj
 indigno
 悲歌 **beige** plorkanto; elegio
 悲观 **beiguan** pesimismo
 悲剧 **beiju** tragedio
 悲伤 **beishang** malĝojo;
 tristo

碑文 **beiwēn** epitafo; tombo-skribo

bēi

北半球 **beibānqiu** la norda hemisfero

北冰洋 **Beibingyang** la Arktika Oceano

北伐 **Beifa** Norden-Ekspedicio

北方 **beifang** nordo

北极 **beiji** la Norda Poluso

北极光 **beijiguang** nordlumo

北纬 **beiwei** norda latitudo

bèi

贝雕画 **beidiaohua** konkabildo

贝壳 **beike** konkoko

备品 **beipin** vicpeco

备忘录 **beiwānglù** memorando

背景 **beijing** fono

背面 **beimian** dorso

背叛 **beipan** perfidi

背诵 **beisong** reciti

背心 **beixin** vesteo

背信弃义 **beixin-qiyi** ĵurrom-

pi; perfidi

被约 **beiyue** rompi sian vorton

被捕 **beibu** esti arestita

被乘数 **beichengshu** multiplikato

被动的 **beidongde** pasiva

被俘 **beifu** esti kaptita

被告 **beigao** akuzito

被害人 **beihairen** viktimo

被迫的 **beipode** devigita; kontraŭvola

被褥 **beiru** litaĵo; litkovrilo kaj matraco

被统治者 **beitongzhizhe** regato

被选举权 **beixuanjuquan** rajto esti elektito

被子 **beizi** litkovrilo

倍数 **beishu** oblo

焙 **bei** baki

璧刀布 **beidaobu** razrimeno

bēn

奔波 **benbo** klopodi

奔驰 **benchi** galopi

奔流 **benliu** torenti

奔跑 **benpao** kuri; galopi

奔逃 **bentao** forkuri
 奔腾 **benteng** galopi
 奔走 **benzou** klopodi
 镞子 **benzi** adzo

běn

本分 **benfen** devo
 本领 **benling** lerteco; kapablo
 本能 **benneng** instinkto
 本钱 **benqian** kapitalo
 本人的 **benrende** persona
 本色 **benshai** natura koloro
 本身 **benshen** mem
 本体论 **bentilun** ontologio
 本位主义 **benweizhuyi** egois-
 ma departementismo
 本性 **benxing** naturo
 本义 **benyi** originala signifo;
 originala senco
 本意 **benyi** originala ideo;
 vera intenco
 本质 **benzhi** esenco

bèn

笨蛋 **bendan** stultulo; idioto
 笨重的 **benzhongde** peza
 笨拙的 **benzhuode** mallerta

bēng

崩溃 **bengkui** disfali
 绷带 **bengdai** bandaĝo; pan-
 sobendo

bèng

泵 **beng** pumpilo

bì

逼供 **bigong** eltrudi konfeson
 逼近 **bijin** alproksimiĝi
 逼迫 **bipo** devigi
 逼真的 **bizhende** versimila;
 vivovera

bí

鼻 **bi** nazo
 鼻孔 **bikong** naztruo
 鼻涕 **biti** nazmuko
 鼻烟 **biyan** flartabako
 鼻炎 **biyan** rinito
 鼻音 **biyin** nazalo

bǐ

匕首 **bishou** ponardo
 比方 **bifang** ekzemple
 比分 **bifen** poentaro
 比较 **bijiao** kompari

比例 **bili** proporcio
 比例尺 **bilichi** skalo
 比赛 **bisai** matĉo; turniro;
 konkurso
 比喻 **biyu** metaforo
 比值 **bizhi** specifa valuto;
 rilatumo
 比重 **bizhong** proporcio
 笔 **bi** skribilo; plumo
 笔迹 **biji** manskribaĵo
 笔记 **biji** notoj
 笔记本 **bijiben** notlibro; ka-
 jero
 笔名 **biming** plumnomo;
 pseŭdonimo
 笔试 **bishi** skriba ekzameno
 笔算 **bisuan** skriba kalkulo
 笔误 **biwu** plumeraro
 笔战 **bizhan** polemiko
 鄙视 **bishi** malestimi; flank-
 rigardi
 鄙俗的 **bisude** vulgara

bì

币值 **bizhi** monvaluto
 必定 **biding** nepre; certe
 必然 **biran** neeviteble; certe
 必须 **bixu** devi

必需品 **bixupin** bezonaĵo;
 necesaĵo
 必要的 **biyaode** necesa
 闭幕词 **bimuci** ferma parolado
 毕业 **biye** diplomitiĝi
 庇护 **biyu** patroni; protekti
 陛下 **bixia** Via Reĝa Moŝto;
 Via Majesto
 碧兰的 **bilande** malhele blua
 碧绿的 **bilude** malhele verda
 碧玉 **biyu** jaspo
 避雷针 **bileizhen** fulmofori-
 gilo; fulmoŝirmilo
 避免 **bimian** eviti
 避难 **binan** rifuĝi
 避难所 **binansuo** azilo; rifu-
 ĝejo
 避暑 **bishu** somerumi; traso-
 merumi
 避孕 **biyun** preventi grave-
 diĝon
 壁报 **bibao** murgazeto
 壁橱 **bichu** murŝranko
 壁灯 **bideng** murlampo
 壁画 **bihua** murpentraĵo;
 fresko
 壁垒 **bilei** remparo
 壁炉 **bilu** kameno

壁毯 bitan murtapišo

臂 bi brako

biān

边 bian flanko; rando

边界 bianjie limo; landlimo

边框 biankuang framo, kadro

边门 bianmen flanka pordo

边卡 bianqia landlima kontrolpunkto

边线 bianxian taĉo; tuŝlinio, flanklinio

边缘 bianyuan rando

边远的 bianyuande malproksima; fora

编导 biandao scenaristo kaj reĝisoro

编辑 bianji redakti; kompili

编辑部 bianjibu redakcio, redaktejo

编剧 bianju scenaristo

编年史 biannianshi kroniko

编写 bianxie kompili; skribi

编织 bianzhi plekti; triki

编纂 bianzuan kompili

蝙蝠 bianfu vesperto

鞭打 bianda skurĝi; vipi; vergi

鞭炮 bianpao petardo

鞭子 bianzi skurĝo; vergo; vipo

biǎn

贬值 bianzhi devaluti

扁 bian plata

扁担 biandan vekto

扁豆 biandou lento

扁桃腺 biantaoti tonsilo

biàn

变成 biancheng fariĝi; ŝanĝiĝi en; turniĝi en

变电站 biandianzhan transformatoria stacio

变调 biandiao moduli tonon

变动 biandong ŝanĝo

变法 bianfa politika reformo

变革 biange transformi; ŝanĝi; reformi

变工 biangong ŝanĝi laboron

变卦 biangua rompi sian vorton

变化 bianhua ŝanĝiĝi; vari

变幻 bianhuan ŝanĝiĝi neregule; vari

变节 bianjie malfideligi